

Výroční zpráva za rok 2015

V roce, o kterém podáváme zprávu, došlo stejně jako v minulém k závažným společenským změnám. „Po 26 letech je stav demokracie v České republice k pláči“. (Pavel Šafr, www.svobodneforum.cz). S úzkostí sledujeme dění ve společnosti a snažíme se zorientovat, abychom nebloudili v čase, kdy se stírají rozdíly mezi pravdou a lží. Svoboda je pro nás spolu s finanční nezávislostí důležitým předpokladem, abychom mohli realizovat, co jsme si předsevzali – mírnit utrpení nevyléčitelně nemocného člověka v závěru života. Abychom nemuseli měnit svou vizi a abychom sami rozhodovali, jak ji naplnit.

Významný spisovatel a křesťanský myslitel 20. století Jan Čep o sobě napsal: *..Myslel jsem si, že moje skutečné já je v bezpečí před ponižujícími styky, činy, myšlenkami. Teprve hodně pozdě-doufám, že to nebylo příliš pozdě ve smyslu absolutním- jsem si musel uvědomit, do jaké míry jsem se klamal, že jsou na světě chyby, které nikdy nenapravíme..*

Přáli bychom si, aby těch chyb, které se nedají napravit, bylo v Hospici Chrudim co nejméně. Spolu s Janem Čepem, který je naší velkou inspirací, vnímáme, že nejen naše životy, ale i existence hospice *...„závisí na nás a zároveň odpovídá vůli Někoho jiného. Někoho, kdo je zároveň pramenem bytí. Kdo si stačí sám o sobě, ale kdo zároveň potřebuje nás.. . Jemuž není lhostejné, zda jdeme vstříc své spáse nebo ztracení..“*. Ode dne, kdy jsme se rozhodli postavit v Chrudimi hospic, jsme si vědomi, že jsme v tomto díle jen spolupracovníky, ne hlavními a jedinými aktéry. Toto vědomí nás chrání před pýchou, když se daří, a bylo pro nás zdrojem klidu v dobách, kdy jsme měli mnohamiliónové dluhy, v dobách závažné krize v občanském sdružení Smíření i v dobách opakovaných personálních „otřesů“, které hrozily omezením provozu pro nedostatek vhodných zaměstnanců. Je pro nás zdrojem vnitřní jistoty i nyní, kdy většina lidí okolo nás – voličů Andreje Babiše a Miloše Zemana, (v čase, kdy píšeme tuto zprávu) nesdílí náš pohled na vývoj ve společnosti ani na spoluodpovědnost, kterou i hospic jako důležitý prvek občanské společnosti má.

Provoz hospice

V porovnání s uplynulým rokem nedošlo k žádným významným změnám. Stále je o naše služby velký zájem, stejně trvá i výborná spolupráce s odesílajícími lůžkovými zdravotnickými zařízeními, především nemocnicemi v Pardubicích, Chrudimi, Hradci Králové, Ústí nad Orlicí, Svitavách, Litomyšli Kolíně, Havlíčkově Brodě. Celkové povědomí o existenci hospicové péče je už naštěstí i v našem regionu značně rozšířené. O medializaci hospicové péče se starají jiní, hlavními „informátory“ o našem hospici jsou podle našich zkušeností především ti, kteří už mají s naším hospicem zkušenost-zvláště rodiny a známí těch, kteří u nás zemřeli. Je to početný zástup – od zahájení provozu do 31.12.2015 jsme do hospice přijali 2 416 nemocných!

V upl

ynulém roce bylo u nás hospitalizováno 397 nemocných. Jako v předchozích letech byli našimi pacienti přibližně z **85%** obyvatelé **Pardubického kraje** (330). Přicházejí i nemocní z Královéhradeckého kraje (22), z Kraje Vysočina (14), ze Středočeského kraje (10) a z Hlavního města Prahy (5), vyjímečně i z Libereckého (1), Plzeňského (3) Moravskoslezského (3), Ústeckého (1) a Zlínského (1) kraje. Celkový počet lůžkodnů v r. 2015: 10 660. Průměrná doba pobytu: 26,9 dnů. V tabulce viz srovnání s minulými lety (pozn.: v r. 2009 jsme zahájili provoz 1. října, údaj o obložnosti zahrnuje pouze měsíce říjen až prosinec).

Rok 2009	67 nemocných	1 221 lůžkodnů	18,2 dne prům.doba pobytu
Rok 2010	336 nemocných	9 054 lůžkodnů	26,9 dne prům.doba pobytu
Rok 2011	409 nemocných	9 545 lůžkodnů	23,3 dne prům. doba pobytu
Rok 2012	412 nemocných	10 233 lůžkodnů	25,4 dne prům. doba pobytu
Rok 2013	386 nemocných	10 561 lůžkodnů	27,4 dne prům. doba pobytu
Rok 2014	409 nemocných	10 811 lůžkodnů	26,4 dne prům. doba pobytu
Rok 2015	397 nemocných	10 662 lůžkodnů	26,9 dnů prům. doba pobytu
CELKEM	2009 – 2015	2 416	NEMOCNÝCH

Tým zdravotníků pečujících o nemocné jsme v r. 2015 rozšířili o ošetřovatelku, jejíž náplní práce je ošetřovatelská rehabilitace. Rozšiřujeme služby v oblasti psychosociální, hledáme vhodný model péče o rodiny a pozůstalé.

Jako nezisková organizace pečující o vážně nemocné jsme byli Koalicí nevládek a Pardubickým krajem spolu s dalšími devíti organizacemi jmenováni **Neziskovkou roku 2015**. Další ocenění jsme obdrželi v rámci ankety **Duhové křídlo** organizované Národní radou osob se zdravotním postižením ČR (NRZP ČR) a Pardubickým krajem. Na regionální úrovni je Duhové křídlo nejvyšším oceněním za práci v sociální oblasti a pro lidi se zdravotním postižením. Byli jsme vybráni mezi tři nominované organizace. Nejvíce nás však těší projevy vděčnosti našich nemocných a jejich rodin.

Stále hledáme cesty, jak zlepšit organizačně provoz hospice i jak prohloubit vzdělání a získat nové zkušenosti v paliativní péči. V srpnu jsme navštívili hospice v Dánsku a Norsku. V říjnu početná skupina našich zaměstnanců navštívila hospice v Ostravě a Valašském Meziříčí. V roce 2016 plánujeme (opět jako početná výprava) návštěvu tří německých hospiců. „Svépomocí“ formou bálintovské skupiny jsme v listopadu uspořádali pro naše zdravotníky seminář o komunikaci s problémovými pacienty.

Hospodaření hospice

Opět jako v předchozích letech jsme dosáhli kladného hospodářského výsledku, stejně jako v předchozích letech jsme nežádali o žádné státní dotace. Mimořádnými příjmem byl především výnos ze státních dluhopisů z r. 2012 a doplatky zdravotních pojišťoven za rok 2014. Rezervní fond tvořený úsporami od r.2010 bude využit především k financování projektu rekonstrukce domu ve Štěpánkově ulici, viz níže. Předpokládáme i postupné navyšování prostředků nezbytných k obnově a udržování stavby a zařízení hospice, osmiletá záruční doba poskytnutá genererálním dodavatelem stavby příští rok vyprší. Konkrétní údaje o struktuře výnosů a nákladů v uplynulém roce jsou přílohou této zprávy.

Centrum paliativní péče Hospice Chrudim

V souladu s hledáním cest ke zlepšení hospicové péče se rozvíjí i náš projekt vybudování denního centra ve Štěpánkově ulici, jak o něm informujeme v předchozích dvou výročních zprávách. Plánovanému zařízení už jsme dali jméno: **Paliativní stacionář Hospice Chrudim**. Máme stavební povolení – po nelehkých jednáních na úřadech (jedná se o rekonstrukci památkově chráněného gotického domu v samém centru Chrudimi). Opět jsme vzhledem k dalšímu mapování skutečných potřeb cílové skupiny- nemocných s nevyléčitelným, převážně onkologickým onemocněním, kteří ještě nevyžadují péči lůžkového hospice, upravili původní plán a tomu přizpůsobili stavební projekt.

V rekonstruovaném objektu budeme kromě ambulantních zdravotních služeb poskytovat především pobytové sociální služby formou chráněného přechodného bydlení a týdenního stacionáře. Ze zkušeností z lůžkového hospice víme, že řada nemocných nemůže zůstat doma v pracovní dny, kdy jejich rodinní příslušníci jsou zaměstnáni, ale víkendy mohou trávit doma. Shodně s původním záměrem budou v přízemí domu pro denní stacionář. Ty budou současně využívat klienti ubytovaní v domě- jídelna, polyfunkční společenská místnost s krbem a piánem, kavárna s knihovnou, posezení na zahradě. V prostorách v přízemí bude zázemí pro lékaře, zdravotní sestru a fyzioterapeuta. Opakovaně se na nás obrazejí rodiny onkologicky nemocných v terminálním stadiu nemoci s žádostí o pomoc formou mobilní hospicové péče, kterou jim jako lůžkový hospic zatím nemůžeme poskytnout a kterou pro závažnost příznaků onemocnění nejsou zatím schopny poskytnout stávající agentury ošetrovatelské péče. Ve spolupráci s Univerzitou Pardubice, Fakultou zdravotnických studií, probíhá nyní v rámci magisterských závěrečných prací budoucích sester-magister výzkum zaměřený na potřeby rodin, které se staraly o umírajícího člena rodiny doma. Z předběžných výsledků je zřejmé, že se kromě specializovaných zdravotních sester se zkušenostmi z lůžkových zařízení paliativní hospicové péče neobejdou bez vedení péče lékařem – specialistou v oboru paliativní medicíny. Zvažujeme proto i provozování mobilního hospice.

V roce 2016 plánujeme dopracování realizační projektové dokumentace rekonstrukce a uspořádání výběrového řízení na dodavatele stavby. Předpokládáme, že stavba by mohla být zahájena už letos a že v příštím roce by mohla být kompletně realizována. Provoz by tak mohl být zahájen v roce 2018. Poučení ze stavby hospice chceme se tentokrát vyhnout vícepracem a připravit pro dodavatele stavby takový projekt, aby v průběhu stavby nemuselo docházet k významným změnám, které nejen komplikují a zdržují stavbu, ale mají i výrazný dopad na cenu.

Kultura a sport v hospici

Jako v minulých letech hlavním aktérem kulturního života v našem hospici byl **pan učitel Jan Stejskal** - od zahájení provozu několikrát týdně chodí dál pro radost nemocných i zaměstnanců hrát na koncertní křídlo na hospicovém oddělení. Také **Ježci - skupina mediků z 2.LF v Praze-Motole** u nás i letos uskutečnila dva koncerty. V jiném složení, s jiným repertoárem, ocenění vždy velkým aplausem posluchačů. Letos se připravují na turné po anglických hospicích. Na jejich druhý - podzimní koncert koncem listopadu jsme pozvali kromě příznivců hospice pozůstalé těch, kteří v našem hospici zemřeli. Sešlo se nás tentokrát okolo devadesáti. 4.srpna u nás hostovala skupina **Consort Michala Hromka** (jednomu z účinkujících-Danieli Mikoláškovi – v našem hospici zemřela maminka). Na jaře a v předvánočním období u nás proběhly koncerty skupiny vedené panem učitelem Stejskalem. A 22. prosince už tradičně zatančily našim nemocným **tanečnice ZUŠ z Čáslavi a Kutné Hory**. Všem účinkujícím v hospici v roce 2015 patří velký dík!

Důležitou kulturní akcí uspořádanou ve prospěch našeho hospice byl **křest** charitativního **kalendáře Pardubice 2016** dne 14.prosince v prostorách zámku v Pardubicích. Akce vznikla spoluprací **fotografa Petra Jurečky s Markem Poddaným** (a jeho **SENSO DESIGN s.r.o**), má už svou tradici. Tentokrát se aktéři rozhodli prodejem kalendářů a dražbou fotografií při uvedeném křtu podpořit právě náš hospic. Výtěžek 53 9000 Kč byl použit k financování projektu Paliativního stacionáře. Děkujeme touto cestou tvůrcům a také paní Janě Poddané, se kterou jsme se vídali v hospici v době, kdy byl u nás hospitalizován její blízký příbuzný a která křest kalendáře organizovala.

5. září se uskutečnil II. ročník závodu **Seč můžeš** (dvě hodiny pádlování, vyhrával každý, kdo to vydržel...). Letos bylo 75 vítězů (včetně kojence Štěpána na lodi svých rodičů) a žádný poražený. Ze startovního jsme pořídili pro naše nemocné Člověče nezlob se v nadživotní velikosti. Podrobnosti i fotodokumentace pana Mosteckého- našeho dlouholetému příznivce, jsou uvedeny v Aktualitách www.hospicchrudim.cz

Návštěva hospiců v Dánsku a Norsku vzhledem k tomu, že byla zčásti realizována na mořských kajacích, patří mezi další sportovní aktivity zaměstnanců hospice. Rozšířila i naše vědomosti v oblasti paliativní péče. Porovnání s tím, jak to „dělají“ jinde, je vždy důležitou zkušeností. Podrobně i s obrazovou fotogalerií viz www.hospicchrudim.cz .

Sponzoři a dobrovolníci hospice

Od zahájení provozu hospice usilujeme o to být „živi z vlastní činnosti“. Soustředujeme se na kvalitu poskytovaných služeb, sledujeme, o jaké služby je zájem, snažíme se efektivně hospodařit , hledáme jiné zdroje financování (např. pronájem bytů v hospici). A máme stále početné sponzory. Mnozí jsou příznivci hospice od založení sdružení v roce 2003, další se přidali během stavby, další po zahájení provozu hospice. Novými sponzory se stávají především rodiny těch, kteří u nás zemřeli. Někteří nechtějí ani sdělit své jméno- jen tak přinesou do hospicu nemalý finanční příspěvek s tím, že u nás zemřel jejich známý a že chtějí tímto způsobem poděkovat. Někteří posílají každoročně sponzorský dar s poděkováním v poznámce na výpisu z účtu, osobně je neznáme. Řada příznivců posílá peníze trvalým příkazem . Převážnou většinou jsou našimi sponzory fyzické osoby, méně firmy. Nejvýznamnějším dárcem z řad právnických osob jsou tradičně Elektrárny Opatovice a.s. Máme stále sponzory, kteří nás zásobují kvalitním rybím masem, jiní zajišťují pro hospic celoročně ovoce a zeleninu. Mezi hmotnými dary jsou léky a zdravotnický materiál, v r. 2015 i lineární dávkovače léků a dvě pračky. Podpora našich sponzorů je v širším slova smyslu „dobrovolná“(přicházejí se svým darem spontánně, nevyvíjíme sami žádné aktivity k vyhledávání a oslovování sponzorů) , a tak je současně můžeme nazvat i dobrovolníky hospice. Máme i dobrovolníky, kteří podporují hospic práci- především v recepci.

Díky sponzorům jsme letos shromáždili 1,3 mil. Kč (včetně hmotných darů). Jako v minulých letech i v roce 2015 směřujeme finanční příspěvky na náš projekt ve Štěpánkově ulici. Díky našim příznivcům však především máme radost, že přece jsou okolo nás (navzdory nedobrému stavu společnosti popsaném v úvodu) lidé, kterým záleží na druhých, kterým leží na srdci i péče o umírající. A tak naše výroční zpráva je přece jen dobrá zpráva. ...

Závěrem poděkování

- **Našim zaměstnancům, kteří pomáhají uskutečňovat vizi, s níž byl hospic postaven**
- **Našim nemocným , kteří jsou nám nejednou příkladem svou statečností, trpělivostí a odvahou**
- **Našim sponzorům a příznivcům, kteří nám svou sounáležitostí potvrzují význam i smysluplnost toho, co děláme, a díky kterým víme, že svém snažení nejsme sami**

Marie Blažková a Jiří Košťál, květen 2016